

Markteffect B.V.
Hooghuisstraat 35
5611 GS Eindhoven

PERSBERICHT

Eindhoven, 9 juni 2009

NOG VEEL TWIJFEL OVER STUDIEKEUZE ONDER JONGEREN STUDIEGIDSEN EN VERGELIJKINGSWEBSITES SLECHT GEBRUIKT BIJ STUDIEKEUZE

Nederlandse scholieren kiezen hun vervolgstudie laat en vooral op basis van voor de hand liggende criteria zoals de aantrekkelijkheid van het toekomstige beroep, de inhoud van de opleiding en de kans op werk na de opleiding. Criteria als de mogelijkheid om te studeren in het buitenland en internationale oriëntatie van de opleiding worden als minder belangrijk gezien door toekomstige HBO- en WO studenten. Dit blijkt uit het Nationale Studiekeuze Onderzoek 2009 (NSKO) dat de afgelopen weken uitgevoerd is door het Eindhovense Marktonderzoeksbureau Markteffect B.V. in samenwerking met de Hobéon Groep.

Onderzoeksresultaten

Aan het NSKO 2009 hebben in totaal 5.433 leerlingen uit de laatste 2 leerjaren van het MBO, HAVO en VWO deelgenomen. Van alle respondenten is 78% voornemens om verder studeren aan een HBO- of WO instelling, bijna een kwart van deze studenten weet nog niet wat ze willen gaan studeren. Van de studenten die wel weten wat ze willen gaan studeren weet bovendien 13% nog niet aan welke Hogeschool of Universiteit ze dat willen doen.

Grote groep moet nog keuze maken

Van de 120.000 leerlingen die dit jaar verwachten hun MBO niveau 4, HAVO of VWO diploma te behalen heeft bijna 20% nog geen keuze gemaakt voor een vervolgopleiding. De komende maanden zijn voor de diverse HBO- en WO instellingen dus nog zo'n 21.500 zieltjes te winnen aldus Maarten van Nieuwland van marktonderzoeksbureau Markteffect. De oriëntatie naar een opleiding verloopt vooral via open dagen, decanen van de huidige school en de website van de nieuwe studie. Studiegidsen en vergelijkingswebsites worden het minst gebruikt. Vrouwen weten, vaker dan mannen, nog niet wat ze gaan studeren. De kans is groot dat een aanzienlijk deel van de twijfelaars terecht komt op een economische opleiding. De sector economie heeft op zowel het HBO- als WO niveau weinig kiezers in de voorlaatste jaren van zowel MBO, HAVO als VWO maar relatief veel kiezers in de laatste jaren van deze vooropleidingen. Kiezen voor een economische opleiding gebeurt dus relatief laat.

Leerlingenstromen in beeld

In 2009 zullen ongeveer 50.000 leerlingen het MBO niveau 4 verlaten met een diploma. Van deze leerlingen gaat 72% verder studeren, 28% in voltijd en 11% in deeltijd, 39% op HBO en de rest op een lager niveau. Uitgaande van deze percentages gaan dus minimaal 14.000 (28% van 50.000) leerlingen een studie op HBO-niveau beginnen.

In 2009 zullen ongeveer 40.000 leerlingen de HAVO verlaten met een diploma. Van deze leerlingen gaat 90% verder studeren, 80% in voltijd en 1% in deeltijd, 81% op HBO niveau. Uitgaande van deze percentages gaan dus minimaal 32.500 (81% van 40.000) leerlingen een studie op HBO-niveau beginnen.

In 2009 zullen ongeveer 30.000 leerlingen het VWO verlaten met een diploma. Van deze leerlingen gaat 85% verder studeren, 82% in voltijd en 0% in deeltijd, 10% op HBO en 72% op WO niveau.

Wanneer we de doorstroming naar het HBO bekijken zien we dat:

- Op het HBO de sectoren economie, techniek en gezondheidszorg met meest populair zijn;
- MBO-ers doorstromen naar techniek en economie aan het HBO;
- Havisten in grote getalen doorstromen naar het HBO;
- Vrouwen, vaker dan mannen, nog niet weten wat ze gaan studeren;
- Vrouwen, vaker dan mannen, iets anders dan studeren of werken gaan doen;
- Vrouwen kiezen, vaker dan mannen, voor een HBO opleiding gedrag en maatschappij, onderwijs of gezondheidszorg;
- Mannen kiezen, vaker dan vrouwen, voor een HBO opleiding in de landbouw, techniek en economie.

Wanneer we de doorstroming naar het WO bekijken kunnen we stellen dat:

- Binnen het WO met name de sectoren gezondheidszorg en gedrag-en-maatschappij het populairste zijn.
- VWO-ers vaker (tijdelijk) iets anders gaan doen;
- VWO-ers in grote getalen doorstromen naar het WO;
- Het WO relatief weinig verschil kent tussen de keuzes van mannen en vrouwen.

Bovendien zien we dat:

- De sector economie op zowel HBO als op WO-niveau weinig kiezers heeft in de voorlaatste jaren van zowel MBO, HAVO als VWO maar relatief veel kiezers heeft in de laatste jaren van deze vooropleidingen. We kunnen constateren dat het kiezen voor een economische opleiding dus relatief laat gebeurt .

Studiekeuze criteria

De studiekeuzecriteria van de verschillende HBO-sectoren ontlopen elkaar eigenlijk niet veel. De studiekeuzecriteria van de verschillende WO-sectoren ontlopen elkaar sterker dan bij het HBO, zijn bovendien anders dan op het HBO. Deze zijn echter wel te gebruiken bij een effectieve wervingscampagne voor zowel de Hogescholen als de Universiteiten. Scholieren kiezen hun vervolgstudie dan ook vooral op basis van criteria zoals de aantrekkelijkheid van

het toekomstige beroep, de inhoud van de opleiding en de kans op werk na de opleiding. Criteria als de mogelijkheid om te studeren in het buitenland en internationale oriëntatie van de opleiding worden als minder belangrijk gezien door toekomstige HBO- en WO studenten.

Soorten studenten

Op basis van een clusteranalyse zijn de toekomstige studenten ingedeeld in drie significant verschillende segmenten:

- Cluster 1: De Rationelen (39%). Deze kiezen voor een groot aantal verschillende opleidingen of gaan (tijdelijk) iets anders doen dan studeren of werken, ze kiezen vaak voor een opleiding in de richting zorg en welzijn en hechten redelijk veel waarde aan rationale aspecten als de inhoud van de opleiding, de zwaarte van de opleiding, het voorlichtingsmateriaal, de onderwijsmethoden, de stagemogelijkheden en de relatie van de opleiding met de praktijk;
- Cluster 2: De Twijfelaars (17%). Vooral leerlingen in de voorlaatste leerjaren van alle mogelijke richtingen, relatief veel mensen met een economische stroming op het MBO of een profiel Economie & Maatschappij op de HAVO en het VWO. Ze hebben geen concrete voorkeur voor enige richting op het HBO en op het WO. Een relatief groot deel van deze groep geeft aan (tijdelijk) iets anders te willen gaan doen dan studeren of werken. Deze groep bestaat uit relatief veel vrouwen en vindt vrijwel alle keuzeaspecten zijn (zeer) belangrijk;
- Cluster 3: De Honkvasten (10%). Veel leerlingen van MBO Niveau 3 en de HAVO, ze zitten op veel verschillende MBO-studierichtingen (zorg en welzijn, techniek, onderwijs) en op de HAVO vaak met een profiel Economie & Maatschappij. Ze willen graag een HBO-voltijd opleiding doen en zijn daarbij in alle studierichtingen terug te vinden. Het zijn relatief vaak mannen en zijn in verhouding tot de populatie vrij jong. Opvallend is dat de reisafstand van het woonadres naar de opleiding het enige aspect is dat deze groep vrijwel unaniem als (zeer) belangrijk beschouwt.

Het Nationale studiekeuzeonderzoek 2009 zou niet mogelijk zijn geweest zonder de medewerking van tientallen decanen en duizenden leerlingen op het MBO, de HAVO en het VWO in heel Nederland. Deze willen we vanzelfsprekend hartelijk danken voor de medewerking! Hogescholen en Universiteiten die een speciale analyse wensen van hun verzorgingsgebied kunnen geheel vrijblijvend met Markteffect contact opnemen.

////////// EINDE PERSBERICHT //////////

Markteffect B.V.

Hooghuisstraat 35

5611 GS Eindhoven

Internet: www.markteffect.nl/nsko2009

Telefoon: 040 – 239 22 90

E-mail: info@markteffect.nl